

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ
ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ**



**ЗБІРНИК ТЕЗ ДОПОВІДЕЙ
79 НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
ВИКЛАДАЧІВ АКАДЕМІЇ**

Одеса 2019

Наукове видання

Збірник тез доповідей 79 наукової конференції викладачів академії
16 – 19 квітня 2019 р.

Матеріали, занесені до збірника, друкуються за авторськими оригіналами.
За достовірність інформації відповідає автор публікації.

Рекомендовано до друку та розповсюдження в мережі Internet Вченою радою
Одеської національної академії харчових технологій,
протокол № 9 від 02.04.2019 р.

Під загальною редакцією Заслуженого діяча науки і техніки України,
Лауреата Державної премії України в галузі науки і техніки,
д-ра техн. наук, професора Б.В. Єгорова

Укладач Т.Л. Дьяченко

Редакційна колегія

Голова

Єгоров Б.В., д.т.н., професор

Заступник голови

Поварова Н.М., к.т.н., доцент

Члени колегії:

Амбарцумянц Р.В., д-р техн. наук, професор

Безусов А.Т., д-р техн. наук, професор

Бурдо О.Г., д.т.н., професор

Віннікова Л.Г., д-р техн. наук, професор

Гапонюк О.І., д.т.н., професор

Жигунов Д.О., д.т.н., доцент

Іоргачова К.Г., д.т.н., професор

Капрельянц Л.В., д.т.н., професор

Коваленко О.О., д.т.н., ст.н.с.

Косой Б.В., д.т.н., професор

Крусір Г.В., д-р техн. наук, професор

Мардар М.Р., д.т.н., професор

Мілованов В.І., д-р техн. наук, професор

Осипова Л.А., д-р техн. наук, доцент

Павлов О.І., д.е.н., професор

Плотніков В.М., д-р техн. наук, доцент

Станкевич Г.М., д.т.н., професор,

Савенко І.І., д.е.н., професор,

Тележенко Л.М., д-р техн. наук, професор

Ткаченко Н.А., д.т.н., професор,

Ткаченко О.Б., д.т.н., професор

Хобін В.А., д.т.н., професор,

Хмельнюк М.Г., д.т.н., професор

Черно Н.К., д.т.н., професор

- вони стійкі до окислення, що робить їх придатними для приготування їжі при високих температурах
- термін їх зберігання довший, ніж термін зберігання звичайних олій;
- мають поліпшену стабільність, тобто кращу стійкість до прогіркання, тож не потребують гідрогенізації;
- мають високий вміст вітаміну Е-45 мг/100 г.
- споживання високоолеїнових олій замість транс-жирів сприяє зниженню рівня серцево-судинних захворювань;
- під час термічної обробки та гідролізації високоолеїнової олії утворюються переважно цисізомери, тобто природний варіант жирних кислот.

Вони призводять до зменшення вмісту холестерину й канцерогенів під час приготування їжі. Адже саме соняшник має найвищий вміст олії без ліноленової кислоти і, водночас, невисоку вартість. У той час як оливкова олія, яка має найкращу репутацію з огляду на користь для здоров'я, коштує найдорожче. Щодо каноли та озимого ріпаку, то високоолеїнові сорти цих рослин на даний момент є єдиною рівноцінною альтернативою соняшнику. Однак вирощують їх переважно в країнах Північної Америки, де широко розповсюджено використання ГМО-сортів. Це суттєво обмежує вживання вказаних олій поза межами регіону. У країнах ЄС вирощування високоолеїнової каноли з низьким вмістом ліноленової кислоти або зимового олійного ріпаку перебуває поки що на стадії розробки.

Нинішній попит на високоолеїнову соняшникову олію (ВОСО) у світі фахівці оцінюють приблизно в 1,7 млн. тонн. Це близько 10 % загальносвітового виробництва олії із соняшнику. Попит на неї підвищується в середньому на 5–9 % на рік.

Основний споживач ВОСО – Європа, вона поглинає близько 1 млн. тонн цього продукту. Наступний регіон, який почне активно споживати високоолеїнову соняшникову олію – Азія, Китай, Індія та Близький Схід. Китайські компанії виявляють високу зацікавленість у постачаннях ВОСО для задоволення потреб харчової індустрії Піднебесної й, зокрема, для виробництва дитячого харчування, розповідає Сергій Тимошенко, керівник із розвитку бізнес-рішень в галузі переробки сільгосппродукції в країнах СНД компанії Syngenta в Україні.

В Україні посівні площі під високоолеїновим соняшником донедавна зростали. У 2015 році приріст становив близько 15 %, а у 2016 р. досяг майже 60 %. У результаті клін під цією культурою виявився рекордним в історії України. За інформацією «УкрАгроКонсалт», торік було посіяно не менше як 270000 га ВОС (проти 170000 га у 2015 р.), проте близько 35 % площ втрачено.

ВПЛИВ КОМПЕТЕНЦІЙ ПЕРСОНАЛУ НА ЕФЕКТИВНІСТЬ МЕНЕДЖМЕНТУ ПІДПРИЄМСТВ АПК У СУЧАСНИХ УМОВАХ

Козак К.Б., канд. екон. наук, доцент

Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса

Агропромисловий комплекс України є важливим сектором економіки, в якому працює значна частина населення, зайнятого у народному господарстві. Глобалізаційні умови та трансформаційні процеси у економіці посилюють конкуренцію між суб'єктами господарювання даного комплексу, що призводить до виникнення проблем їх конкурентоспроможності. У період фінансової кризи підвищення рівня конкурентоспроможності за рахунок розвитку компетенцій всього персоналу – є передумовою підтримання стійких позицій підприємств АПК на внутрішньому та міжнародному ринках. Конкурентоспроможність підприємств в сучасних умовах діяльності обумовлюється здійсненням постійного моніторингу позицій на ринку, дослідженням

сильних та слабких сторін власної господарської діяльності і конкурентів, здатністю пристосовуватись до змін ринку, дослідженням сильних та слабких сторін власного персоналу: його ефективності та наявності відповідних компетенцій. Так, вирішення завдань щодо розвитку компетенцій персоналу – є одним з важливих напрямів діяльності підприємств АПК і вважається одним з основних критеріїв економічного успіху підприємства [3]. Так, наприклад, менеджеру, який здійснює управлінську діяльність, приділяється велика увага з боку як науковців, так і практиків, а саме його знанням, навичкам, особистісним та діловим якостям, компетентності і компетенціям. Практика показує, що окрім компетентності є також набір певних компетенцій, якими повинні володіти працівники підприємства [1]. Ці компетенції зазвичай базуються на особистих якостях та знаннях і їх можна визначати як ті, що дозволяють висококваліфікованим спеціалістам стати ще й успішними керівниками. Отже, можливо припустити, виходячи з теорії та практики, що є сенс удосконалювати механізми менеджменту підприємств АПК, саме за рахунок розвитку необхідних компетенцій персоналу.

Для того щоб підвищити ефективність менеджменту підприємства АПК необхідно не тільки проводити постійний моніторинг факторів, що впливають на ефективність роботи персоналу, а й обов'язково їх враховувати і управляти ними у процесі діяльності. Це можливо шляхом розвитку певних компетенцій. Так, Зайцева Н.В. [3] зазначає, що компетенція відноситься не до суб'єкту діяльності, а до певного кола питань щодо предметів та процесів, які стосуються продуктивної діяльності людини. Також говорить про чинники, які впливають на розвиток компетенцій: здібності, знання, розуміння, навички, дії, досвід, мотивацію. А Петрова І.Л. [2] визначає, що компетенції – це набір знань, вмінь, навичок спеціаліста, що знаходяться в синергетичній взаємодії з його особистими, діловими та лідерськими якостями. Для оцінки та підвищення кваліфікації персоналу найчастіше використовують таку класифікацію компетенцій. У таблиці 1 приведена загальна класифікація компетенцій персоналу [3].

Таблиця 1 – Загальні компетенції персоналу [3]

Назва компетенції	Стисла характеристика компетенції
Корпоративні	Ділові та особисті якості, які повинні мати всі співробітники підприємства незалежно від їх посади.
Управлінські	Якості, вміння та навички, що необхідні керівникам для успішного досягнення бізнес-цілей.
Технічні (професійні)	Охоплюють сферу спеціальних знань та практичних навичок, та не включають ніяких особистих якостей.
Інформаційні	Здатність самостійно шукати, аналізувати, відбирати, обробляти й передавати інформацію щодо традиційних і нових форм та видів туристичної діяльності, щодо туристичних формальностей та умов перебування в різних країнах світу.
Правові	Знання вітчизняної та міжнародної нормативно-правової бази щодо організації діяльності підприємств туристичної інфраструктури, вміння відслідковувати зміни в законодавстві.
Комунікативні	Володіння навичками роботи у складі групи фахівців, взаємодії з клієнтами та партнерами підприємств туристичної інфраструктури, органами державного регулювання.

Але, найбільш повним є аналіз компетенцій за такими п'ятьма ознаками, а саме: 1) професійні компетенції, у яких втілюються базові знання, вміння та здібності особистості; 2) рольові компетенції, що характеризують лідерські та комунікаційні здібності, соціальну активність індивідуума у процесі спільної діяльності; 3) функціональні компетенції, як характерні здібності підсистем підприємства здійснювати виробничі функції максимально

ефективно; 4) стратегічні компетенції, що описують відмітні характеристики ділової стратегії підприємства у контексті її відповідності зовнішньому конкурентному середовищу; 5) ключові компетенції, які визначають відмітні характеристики кінцевого продукту та практично не можуть бути відтворені конкурентами [6].

Так, експертами визначено, що в сучасних умовах господарювання найбільш вагомим є розуміння важливості знань, умінь та навичок персоналу як одного з найбільш важливих чинників успішного розвитку підприємства та важливості управління компетенціями підприємств в цілому. Отже, зростання ефективності менеджменту будь-яких підприємств залежить від рівня компетенцій працюючих в ньому людей, тому необхідно щоб у сучасних умовах кожен працівник мав можливість навчатися новим навичкам і знанням, впливаючи тим самим на зростання рівня конкурентоспроможності підприємства. Отже, виходячи з наведеного матеріалу, враховуючі погляди теоретиків та досвід практиків, а також стратегію розвитку аграрного сектору економіки України [5] можливо припустити, що в умовах глобалізаційних процесів підвищити ефективність менеджменту підприємств агропромислового комплексу можливо також завдяки розвитку компетенції персоналу.

Література

1. Козак К.Б. Управління розвитком трудового потенціалу персоналу підприємства: дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук: 08.00.04: захист 30.08.2011 / наук. кер. В.І. Топіха. Херсон, 2011. – 245 с.
2. Петрова І.Л. Управління персоналом, засноване на компетенціях // Вісник Прикарпатського університету // Івано-Франківськ. – 2009. – Вип. 7. – С. 160-166.
3. Козак К.Б., Мокан А.Д. Дослідження впливу компетенцій персоналу на ефективність менеджменту туристичних підприємств [Електронний ресурс] // Економіка харчової промисловості. – 2018. Вип.4. Т.10, URL: <https://www.fie.onaft.edu.ua/uk/site/archives>
4. Деревичко М. АПК в умовах глобалізації // Урядовий кур'єр. – 2009. – № 9. – 23 с.
5. Міністерство аграрної політики та продовольства України – Стратегія розвитку аграрного сектору економіки України на період до 2020 року. – офіційний web-сайт <http://minagro.gov.ua/node/7644> (дата звернення: 04.03.2019).
6. Верба В.А., Гребешкова О.М. Проблеми ідентифікації компетенцій підприємства // Проблеми науки. – 2004. – № 7. – С. 23-28.

ОСОБЛИВОСТІ ВПРОВАДЖЕННЯ КОНТРОЛІНГУ НА БОРОШНОМЕЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВАХ

**Відоменко І.О., к.е.н., доцент, Гордієнко Л.Л., к.т.н., доцент
Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса**

Борошномельно-круп'яна галузь України характеризується високою конкурентністю, яка за останні п'ять років лише посилилась, особливо на ринку борошна. Проаналізуємо дану тенденцію на ринку борошна та зазначимо основні чинники, що її формують:

- по-перше, зменшення середньодушового споживання хліба та борошнистих виробів українцями через зміну споживчих переваг на користь здорового харчування;
- по-друге, зменшення територіальних меж ринку через анексію Криму та війну на Донбасі;
- по-третє, зменшення чисельності споживачів на ринку через міграційні процеси;
- по-четверте, вже існуючий надлишок виробничих потужностей та ін.

Таким чином, серед борошномельних підприємств значно посилюється конкурентна боротьба, а на ринках з високою конкуренцією найбільш дієвою конкурентною перевагою є низькі витрати.

МОДЕЛЬ СИНЕРГЕТИЧНОГО ЕФЕКТУ ВІД ЗБАЛАНСОВАНОГО ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ (НА ПРИКЛАДІ АГРОПРОДОВОЛЬЧОГО СЕКТОРУ)	
Кулаковська Т.А....	317
ЗНАЧИМІСТЬ ХМАРНИХ ПОСЛУГ У СУЧАСНИХ ЕКОНОМІЧНИХ УМОВАХ	
Лобочька Л.Л., Фрум О.Л....	319
ПРІОРИТЕТНІ НАПРЯМИ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ М'ЯСОПЕРЕРОБНОЇ ГАЛУЗІ УКРАЇНИ	
Ощепков О.П., Магденко С.О....	321
СТРАТЕГІЧНЕ БАЧЕННЯ СТАЛОГО ТА ІНКЛЮЗИВНОГО РОЗВИТКУ АГРОПРОДОВОЛЬЧОЇ СФЕРИ	
Самофатова В.А....	323
ОСНОВНІ НАПРЯМКИ ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ	
ВИНОРОБНОЇ ГАЛУЗІ	
Яблонська Н.В., Крупіна С.В....	324
ПРІОРИТЕТНІ НАПРЯМИ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ ХЛІБНОЇ ГАЛУЗІ	
Татарик Е.П....	325

СЕКЦІЯ «УПРАВЛІННЯ БІЗНЕСОМ»

ПРОБЛЕМИ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ХЛІБОПЕКАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ УКРАЇНИ	
Басюркіна Н.Й....	328
ПРО ДЕЯКІ ОСОБЛИВОСТІ ОПЛАТИ КОЛЕКТИВНОЇ ПРАЦІ В ХАРЧОВІЙ ПРОМИСЛОВОСТІ	
Колеснік В.І., Вігуржинська С.Ю....	330
УТИЛІЗАЦІЯ ВІДХОДІВ ЯК ПРОВІДНА ГАЛУЗЬ ЩОДО РЕФОРМУВАННЯ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ	
Немченко В.В., Немченко Г.В....	331
УПРАВЛІННЯ ВИВЕЗЕННЯМ ВІДХОДІВ В УКРАЇНІ	
Свистун Т.В....	332
АНАЛІЗ ПРОГРАМ ЛОЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМНИЦЬКИХ МЕРЕЖ	
Бровкіна Ю.О....	334

СЕКЦІЯ «МАРКЕТИНГ, ПІДПРИЄМИЦТВО І ТОРГІВЛЯ»

МАРКЕТИНГОВИЙ ПЛАН ДЛЯ ПРОЕКТНОГО ГОТЕЛЬНОГО МІКРОБІЗНЕСУ	
Устенко І.А., Мардар М.Р....	335
ІННОВАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ ВИНОРОБНИХ ПІДПРИЄМСТВ УКРАЇНИ, ЯК ЗАПОРУКА	
УСПІШНОГО РОЗВИТКУ	
Лагодіснюк В.В., Голодонюк О.М., Мільчева В.В....	337
РОЗВИТОК МАРКЕТИНГОВОГО СЕРЕДОВИЩА АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ	
Бахчиванжи Л.А., Євтушок О.В., Значек Р.Р....	339
ОСОБЛИВОСТІ СТРАТЕГІЇ ДИФЕРЕНЦІАЦІЇ ДЛЯ ПІДПРИЄМСТВ ХАРЧОВОЇ ТА ПЕРЕРОБНОЇ	
ПРОМИСЛОВОСТІ	
Голубьонкова О.О., Брайко М.Г., Чирка В.В....	341
МАРКЕТИНГОВІ ДОСЛІДЖЕННЯ РИНКУ СОНЯШНИКОВОЇ ОЛІЇ	
Черевата Т.М....	343

СЕКЦІЯ «МЕНЕДЖМЕНТ І ЛОГІСТИКА

ПЕРСПЕКТИВИ ВИРОБНИЦТВА ПОНОВЛЮВАЛЬНОГО, ЕКОЛОГІЧНО ЧИСТОГО БІОПАЛИВА В	
УКРАЇНІ	
Савенко І.І., Седікова І.О....	345
КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ СИСТЕМНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТІЙКОГО ІННОВАЦІЙНОГО	
РОЗВИТКУ ВИНОРОБНИХ ПІДПРИЄМСТВ	
Бондаренко С.А....	347
СТРАТЕГІЧНІ МОЖЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ВИНОРОБНОЇ ГАЛУЗІ УКРАЇНИ	
Агеева І.М....	349
СТРАТЕГІЯ РОЗВИТКУ АПК В КОНТЕКСТІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ	
Каламан О.Б....	350
УКРАЇНСЬКИЙ АГРАРНИЙ ЕКСПОРТ ПЕРЕВИЩИВ 18,8 МЛРД. ДОЛАРИВ	
Савенко І.І., Седіков Д.В....	352
ВПЛИВ КОМПЕТЕНЦІЙ ПЕРСОНАЛУ НА ЕФЕКТИВНІСТЬ МЕНЕДЖМЕНТУ ПІДПРИЄМСТВ АПК У	
СУЧАСНИХ УМОВАХ	
Козак К.Б....	354
ОСОБЛИВОСТІ ВПРОВАДЖЕННЯ КОНТРОЛІНГУ НА БОРОШНОМЕЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВАХ	
Відоменко І.О., Гордієнко Л.Л....	356